

November 2023

USA ER NU KLART DET MEST VÆRDIFULDE MARKED FOR DANSK ERHVERVSLIV

–

Notat

af cheføkonom Jens Hjarsbech

AXCELFUTURE
ERHVERVSLIVETS TÆNKETANK

HOVEDKONKLUSIONER

- USA er nu den største destination for danske direkte investeringer i udlandet. Værdien heraf overgår nu de samlede investeringer i Asien
- USA er også vores klart største eksportmarked, men det gælder ikke den eksport, der krydser den danske grænse – her er USA kun nr. 3 efter Tyskland og Sverige.
- Den største del af vareeksporten til USA krydser ikke den danske grænse. Det er markant anderledes for andre store eksportmarkeder.
- Af den eksport til USA, der krydser den danske grænse, udgør medicinaleksporten mere end halvdelen.

USA er nu den største destination for danske direkte investeringer

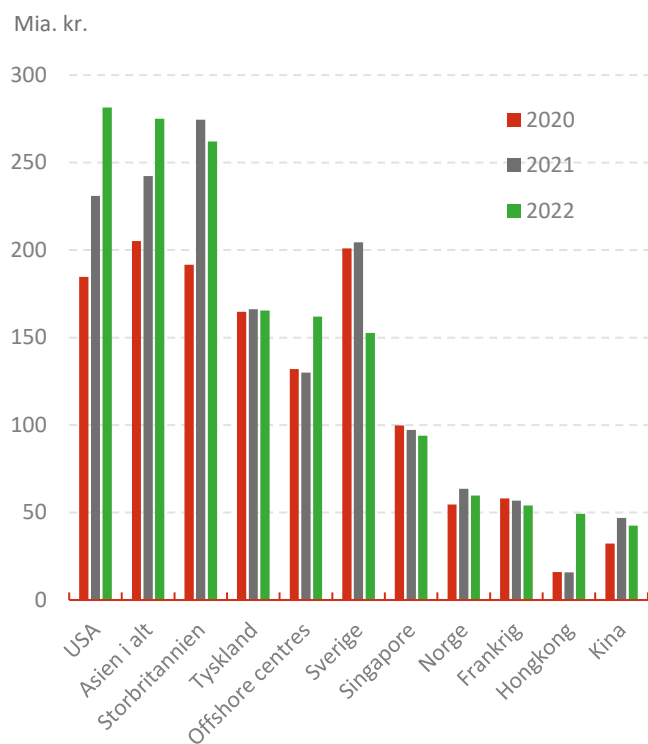
I 2022 blev USA for første gang den største destination for danske virksomheders direkte investeringer målt på markedsværdien af investeringerne, jf. figur 1.

Danske virksomheder havde i 2022 direkte investeringer i USA for en værdi af 281,5 mia. kr., hvilket endda var højere end værdien af de samlede investeringer i Asien. Førstepladsen blev overtaget fra Storbritannien, der i 2021 overtog den fra Sverige.

Værdien af de direkte investeringer er ofte påvirket af store enkeltstående transaktioner. Fx overtog Tryg det britiske forsikringsselskab Royal Sun Alliance for 37 mia. kr. i 2021. Samme år overtog Novo Nordisk det amerikanske biotekselskab Dicerna for 22 mia. kr.¹

I 2022 skiller USA sig ud ved, at værdien af investeringerne både er steget som følge af stigninger i eksisterende investeringers værdi og nye investeringer (eller øget engagement i eksisterende investeringer). For de øvrige topdestinationer er værdierne oftest faldet, mens der fortsat er investeret mere (eller omvendt), jf. figur 2.

FIGUR 1: VÆRDIEN AF DANSKE DIREKTE INVESTERINGER I UDLANDET ER FOR FØRSTE GANG STØRST I USA

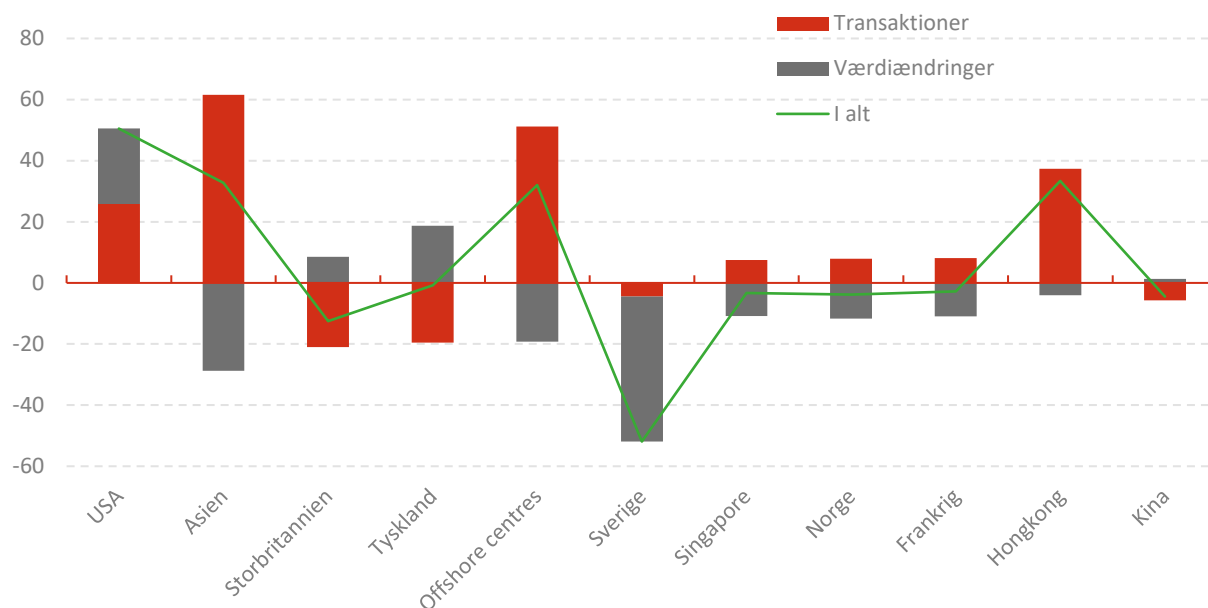

Kilde: Nationalbanken

¹ [Direkte investeringer i udlandet sætter rekord \(nationalbanken.dk\)](https://nationalbanken.dk)

FIGUR 2: USA ENESTE LAND MED POSITIVE TRANSAKTIONER OG VÆRDIÆNDRINGER I 2022

Ændring 2021-2022, mia. kr.

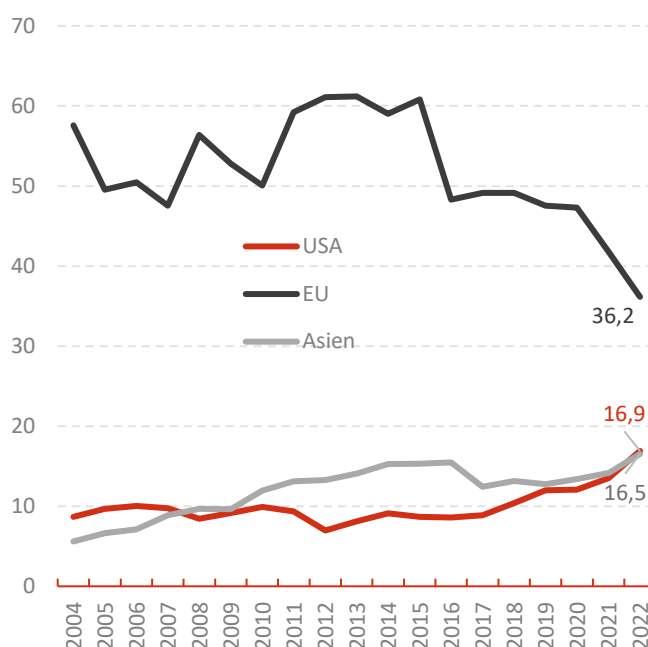
Kilde: Nationalbanken og egne beregninger

Værdien i USA udgjorde i 2022 16,9 pct. og Asien samlet set 16,5 pct. af de samlede danske direkte investeringer i udlandet, jf. figur 3. Både USA og Asien er gennem flere år blevet en mere og mere vigtig destination for danske direkte investeringer. Det er sket samtidig med, at EU samlet set er blevet en mindre vigtig destination. Hvor værdien af investeringerne i EU fra 2004 til 2015 udgjorde mellem ca. 50 og 60 pct. af de samlede investeringer, er de nu faldet til kun at udgøre lige over en tredjedel, jf. figur 3.

EU's faldende andel afspejler bl.a., at en mindre andel af de samlede nye årlige investeringer går til EU-lande, men især også, at værdistigningerne i de andre lande har været højere.

FIGUR 3: USAS OG ASIENS ANDEL AF DANSK FDI ER STIGENDE, EU'S FALDER

Andel af samlet udadgående FDI, pct.

Kilde: Nationalbanken og egne beregninger

USA er det klart største eksportmarked – bare ikke vareeksporten over dansk grænse

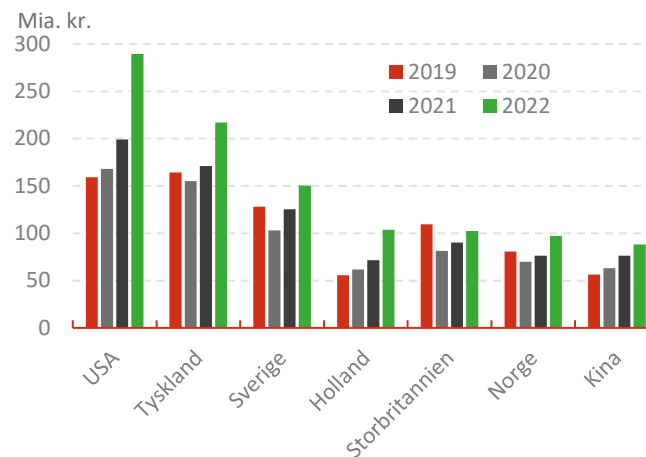
Siden 2020 har USA slået Tyskland af pinden som danske virksomheders største eksportdestination, jf. figur 4. Eksporten til USA udgjorde i 2022 289 mia. kr., mens eksporten til Tyskland udgjorde 217 mia. kr. En del af stigningen i 2022 skyldes de meget høje fragtrater, der betød enorme indtægter til dansk søfart, som er særligt betydende for tjenesteeksporten til USA og Kina (foreløbige tal for 2023 tyder dog ikke på, at USA taber førstepladsen i år på trods af normaliserede fragtrater).

Omvendt betyder den del af vareeksporten, der krydser den danske grænse, relativt lidt i den samlede eksport til USA. Ud af eksporten på 289 mia. kr. i 2022 udgjorde det kun 74 mia. kr., jf. figur 5. Det er noget mindre end vareeksporten til Tyskland og Sverige på hhv. 135 og 88 mia. kr.

Tilsvarende betyder den del af vareeksporten, der ikke krydser den danske grænse², relativt meget i vareeksporten til USA. Hele 82 mia. kr. udgjorde det i 2022, hvilket er langt mere end de andre topdestinationer, jf. figur 5. Dette skyldes bl.a., at det er nemmere at sælge varer i USA, hvis man har fysisk tilstedeværelse der, hvilket også er med til at forklare, at USA er topdestinationen for direkte investeringer. USA står for 47 pct. af den samlede vareeksport, der ikke krydser den danske grænse, mens EU-lande udgør 32 pct.

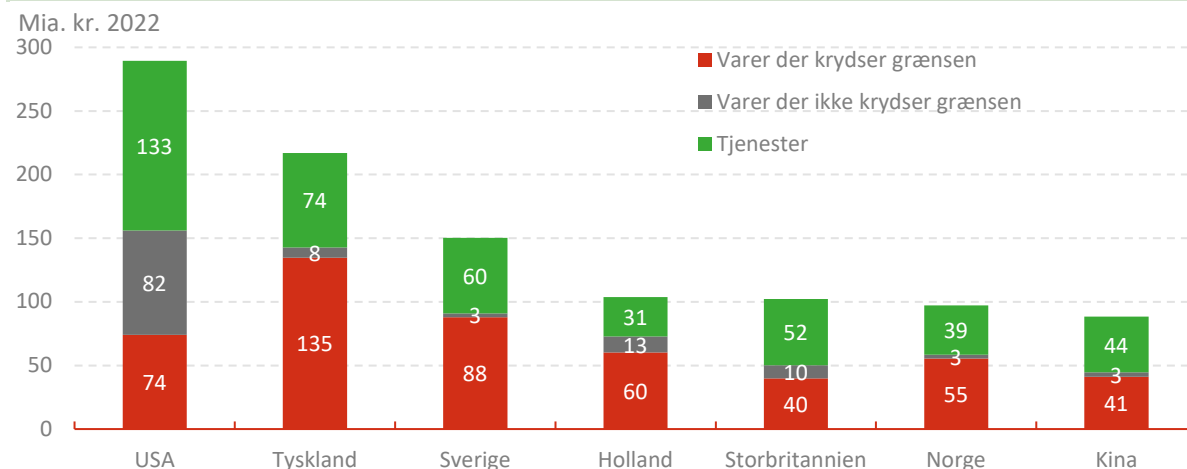
Desværre er det ikke muligt at opgøre, hvilke typer varer eller brancher, der udgør eksporten af varer, der ikke krydser grænsen, men det er nærliggende at forestille sig, at medicinalindustrien – særligt Novo Nordisk – spiller en stor rolle.

FIGUR 4: USA ER OGSÅ VORES STØRSTE EKSPORTMARKED

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

FIGUR 5: DEN DIREKTE VAREEKSPORT ER DOG MINDRE BETYDENDE

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

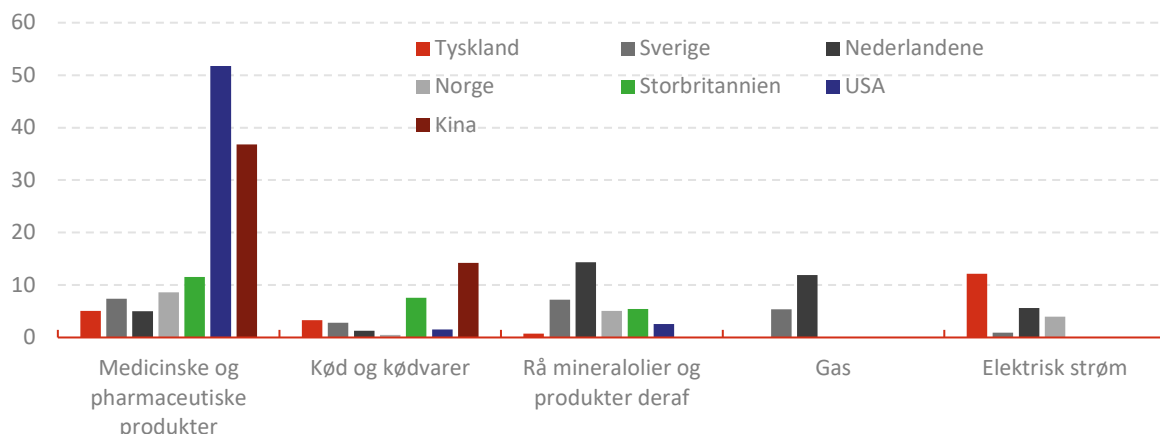
² Vareeksport, der ikke krydser grænsen, er fx produkter der er produceret og solgt i udlandet, men som er ejet af danske virksomheder under produktions- og salgsprocessen.

Ser vi på den del af vareeksporten, der krydser den danske grænse, spiller medicinalindustrien i hvert fald en meget betydende rolle i eksporten til USA. I 2022 udgjorde eksporten af medicinske og pharmaceutiske produkter hele 52 pct. af den samlede vareeksport med grænsepassage til USA, jf. figur 6. Medicin fylder også en stor del af eksporten til Kina med 37 pct.

Eksporten til USA er således enormt koncentreret på medicinaleksport - både når vi sammenligner med eksporten til andre lande og eksporten af andre større produktgrupper, jf. figur 6.

FIGUR 6: VAREEKSPORT TIL USA, DER KRYDSE GRÆNSEN, ER MEGET KONCENTRERET PÅ MEDICIN

Andel af samlet vareeksport til landet (med grænsepassage), pct. 2022

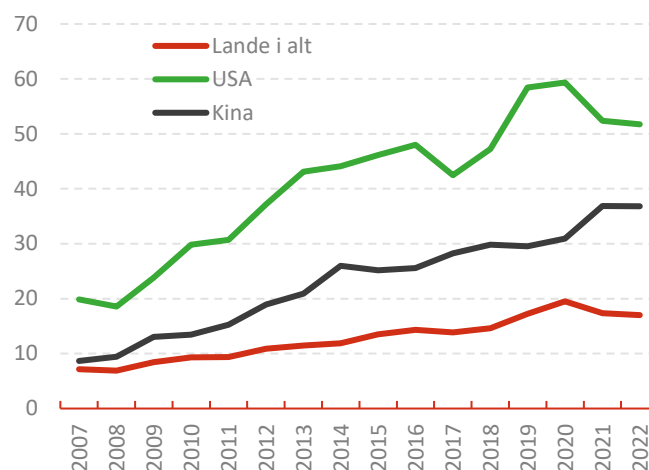
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Dette er en udvikling, der er sket gennem mange år. Medicinaleksporten med grænsepassage til USA udgjorde i 2007 20 pct. af vareeksporten til USA, hvilket steg til lige knap 60 pct. i 2020 og faldt derefter lidt til godt 50 pct. En lignende, men dog mindre markant, udvikling ses i eksporten til Kina og den samlede vareeksport, jf. figur 7.

Opgørelsen i dette notat tager ikke højde for den eksport, der i første omgang sælges til ét land, men forbruges i et andet land. Tages denne handel gennem værdikæder med i betragtningerne er USA fortsat det største eksportmarked.

FIGUR 7: MEDICINALEKSPORTENS BETYDNING ER STEGET OVER FLERE ÅR

Medicins andel af vareeksport (med grænsepassage), pct.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

KONTAKT

JENS HJARSBECH

CHEFØKONOM

TLF. 26 19 65 25

JH@AXCEFUTURE.DK

[LINKEDIN.COM/IN/JENSUHJARSBECH/](https://www.linkedin.com/in/jensuhjarsbech/)